

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11 м. Київ 01011, тел. (044) 254-56-73, факс (044) 254-43-93
E-mail: inform@dkrp.gov.ua, Web: <http://www.drs.gov.ua>, код ЄДРПОУ 39582357

від _____ № _____

на № _____ від _____

РІШЕННЯ

про відмову в погодженні проекту регуляторного акта

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон про регуляторну політику) розглянула проект наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження положення про особливості користування гуртожитками закладів фахової передвищої та вищої освіти» (далі – проект наказу), а також документи, що додаються до проекту наказу, надіслані Міністерством освіти і науки України листом від 01.08.2019 № 1/12-4398.

За результатами проведеного аналізу проекту наказу та аналізу регуляторного впливу на відповідність вимогам статей 4, 5, 8 і 9 Закону про регуляторну політику, та керуючись частиною четвертою статті 21 цього Закону, Державна регуляторна служба України

встановила:

проект наказу розроблено, як зазначено в аналізі регуляторного впливу, доданого до нього (далі – АРВ), з метою унормування процедури надання жилої площі в гуртожитках для проживання учасників освітнього процесу, їх прав та обов'язків.

Однак, проект наказу не може бути погоджений у запропонованій редакції з огляду на таке.

Наданий розробником АРВ до проекту наказу не у повній мірі відповідає вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151), (далі – Методика).

Так, у розділі I «Визначення проблеми» АРВ згідно з вимогами Методики розробник повинен чітко визначити проблему, яку пропонується розв'язати шляхом державного регулювання, зокрема:

РІШЕННЯ № 398 від 30.08.2019

Фурман Наталія Василівна

визначити причини її виникнення;

оцінити важливість зазначеної проблеми, зокрема *навести дані у цифровому чи кількісному вимірі*, що доводять факт існування проблеми і характеризують її масштаб;

визначити основні групи, на які вона справляє вплив.

Разом з цим, у розділі I АРВ проблему визначено на досить формальному рівні та не наведено жодних даних у числовій формі, які б обґрунтовували наявність проблеми, визначали її масштаб та важливість.

Зазначене не відповідає вимогам статті 4 Закону про регуляторну політику, зокрема, принципу доцільності – оскільки розробником не доведена наявність проблеми, що потребує державного втручання, та не обґрунтована необхідність державного регулювання господарських відносин з метою її вирішення.

У розділі III «Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей» розробник повинен визначити всі можливі альтернативні способи вирішення існуючої проблеми, з яких обрати не менше двох альтернатив, стисло описати їх та оцінити вигоди і витрати держави, населення та суб'єктів господарювання від застосування кожної з них.

Однак, розробник при визначенні альтернативних способів досягнення цілей не проаналізував вигоди і витрати держави, населення та суб'єктів господарювання від застосування кожного з них. Крім того, під час проведення оцінки впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва окремо кількісно розробником не визначені витрати, які будуть виникати внаслідок запровадження кожного з альтернативних способів, у грошовому еквіваленті відповідно до додатка 2 до Методики.

У розділі VIII АРВ «Визначення показників результативності дії регуляторного акта» розробником не враховані вимоги пункту 10 Методики.

Так, розробником наведена недостатня кількість прогнозних показників результативності регуляторного акта. Відповідно до вимог Методики, прогнозні значення показників результативності регуляторного акта встановлюються протягом різних періодів після набрання чинності актом, обов'язковими з яких повинні бути: розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта; кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюватиметься дія акта; розмір коштів і час, що витратимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта; рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень акта.

При цьому, розробником не наведено додаткових показників, які безпосередньо характеризують результативність регуляторного акта, та не наведено їх прогнозне значення. Зазначене є порушенням вимог Методики, яка передбачає, що слід визначити не менше ніж три кількісних показники, які безпосередньо характеризують результативність дії регуляторного акта та які підлягають контролю (відстеженню результативності).

Крім того, прийняття проекту наказу здійснюється не у відповідності з визначеним статтею 4 Закону про регуляторну політику *принципом прозорості* та врахування громадської думки.

Вказаний принцип, зокрема, передбачає відкритість для фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань дій регуляторних органів на всіх етапах їх регуляторної діяльності, обов'язковий розгляд регуляторними органами ініціатив, зауважень та пропозицій, наданих у встановленому статтею 4 Закону про регуляторну політику порядку фізичними та юридичними особами, їх об'єднаннями, обов'язковість і своєчасність доведення прийнятих регуляторних актів до відома фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань, інформування громадськості про здійснення регуляторної діяльності.

На адресу ДРС листом від 03 серпня 2019 року надійшли зауваження та пропозиції до проекту наказу, висловлені гр. Остапенком Іваном Івановичем (копії додаються).

Акцентуємо увагу розробника, що відповідно до частини сьомої статті 9 Закону про регуляторну політику усі зауваження і пропозиції щодо проекту регуляторного акта та відповідного АРВ підлягають обов'язковому розгляду розробником цього проекту. За результатами цього розгляду розробник проекту регуляторного акта повністю чи частково *враховує* одержані зауваження і пропозиції або мотивовано їх *відхиляє*.

Отже, проект наказу розроблено без дотримання ключових принципів державної регуляторної політики, визначених статтею 4 Закону про регуляторну політику, а саме: доцільності, ефективності та прозорості.

Підсумовуючи викладене, керуючись статтею 21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», Державна регуляторна служба України

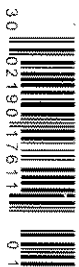
вирішила:

відмовити в погодженні проекту наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження положення про особливості користування гуртожитками закладів фахової передвищої та вищої освіти».

**Голова Державної
регуляторної служби України**

Ксенія ЛЯПІНА

До Державної регуляторної служби України
inform@dkrp.gov.ua

від Остапенка Івана Івановича
03037, м. Київ, вул. Освіти, 7
spam-spa@i.ua

Звернення щодо проекту наказу МОН «Про затвердження Положення про особливості користування гуртожитками закладів фахової передвищої та вищої освіти», поданого на погодження до ДРС

2 серпня 2019 р. на веб-сайті ДРС було оприлюднено інформацію про те, що на погодження до ДРС надійшов наказ МОН «Про затвердження Положення про особливості користування гуртожитками закладів фахової передвищої та вищої освіти».

Ознайомившись із цим наказом, мною виявлені окремі його норми, що суперечать чинному законодавству, а отож цей наказ не може бути погодженим:

1. Абзац 2 пункту 14 Положення

Ця норма передбачає, що неповнолітні здобувачі вищої освіти мають право безперешкодного доступу до гуртожитку лише за згодою їх батьків (інших законних представників).

Однак, пункт 8 частини першої статті 62 Закону України «Про вищу освіту» чітко встановлює, що усі особи, які навчаються у закладах вищої освіти, мають право на забезпечення гуртожитком та цілодобовим доступом до нього на строк навчання у порядку, встановленому законодавством.

Ця норма не містить жодних винятків щодо неповнолітніх студентів і щодо необхідності згоди їх батьків для реалізації цього права.

2. Абзац 3 пункту 14 Положення

Цим абзацом передбачається право закладу освіти вводити обмеження щодо цілодобового вільного доступу до гуртожитків «в особливих випадках».

Однак, Законами України «Про вищу освіту» і «Про фахову передвищу освіту» такого повноваження для адміністрації закладів освіти не передбачено.

Більш того, це положення сформульоване неконкретно, адже не містить вичерпного переліку випадків, у яких може вводитися це обмеження, що може призвести до безпідставного порушення прав студентів.

3. Абзац 4 пункту 18 Положення

Ця норма передбачає, що мешканці гуртожитки зобов'язані «брати участь у всіх видах робіт, пов'язаних із самообслуговуванням».

Однак, це суперечить частині третій статті 43 Конституції України, за якою використання примусової праці забороняється, оскільки таким чином фактично участь у «роботах» із самообслуговування визначається як обов'язкова (примусова).

4. Абзаци 3, 6 пункту 19 Положення

Ці норми забороняють мешканцям гуртожитків «вживати за зберігати спиртні напої», а також «використовувати електропобутові прилади, не зазначені у договорі найму».

Однак, частиною другою статті 321 Цивільного кодексу України передбачено, що особа може бути позбавлена права власності або обмежена у його здійсненні лише у випадках і в порядку, встановлених законом.

Положення не є законом, а є підзаконним нормативно-правовим актом, і тому не може містити обмеження щодо права власності, зокрема права зберігати (володіти) та вживати (користуватися) спиртними напоями, а також права користуватися електроприладами, що є частиною права власності на відповідне майно.

5. Абзац 9 пункту 19 Положення

Цей абзац дозволяє закладам вищої освіти встановлювати додаткові заборони для мешканців гуртожитку.

Однак цей абзац не є конкретним, не визначає, заборони якого саме характеру, цілей і тривалості можуть визначатися у Правилах внутрішнього трудового розпорядку, а тому може призвести до безпідставного порушення прав студентів.

6. Абзац 2 пункту 20 Положення

Цей абзац передбачає, що представники адміністрації та працівники закладів освіти можуть входити до жилих приміщень без згоди мешканців «за умови присутності представників органів студентського самоврядування гуртожитку закладу освіти та/або виборного органу профспілкової організації студентів (за наявності) із обов'язковим інформуванням про це всіх мешканців відповідного жилого приміщення».

Однак, це суперечить частинам першій, другій статті 30 Конституції України, згідно з якими: кожному гарантується недоторканність житла; не допускається проникнення до житла чи до іншого володіння особи, проведення в них огляду чи обшуку інакше як за вмотивованим рішенням суду.

Всупереч цій нормі Конституції, Положення визначає випадки, коли вхід (проникнення) до житла мешканця можливий без вмотивованого рішення суду.

Прошу врахувати усі ці зауваження та прийняти рішення про не погодження згаданого наказу МОН і його повернення до МОН з метою усунення недоліків.

Прошу надіслати відповідь на це звернення на електронну адресу spam-spa@i.ua.

03.08.2019

І. Остапенко

